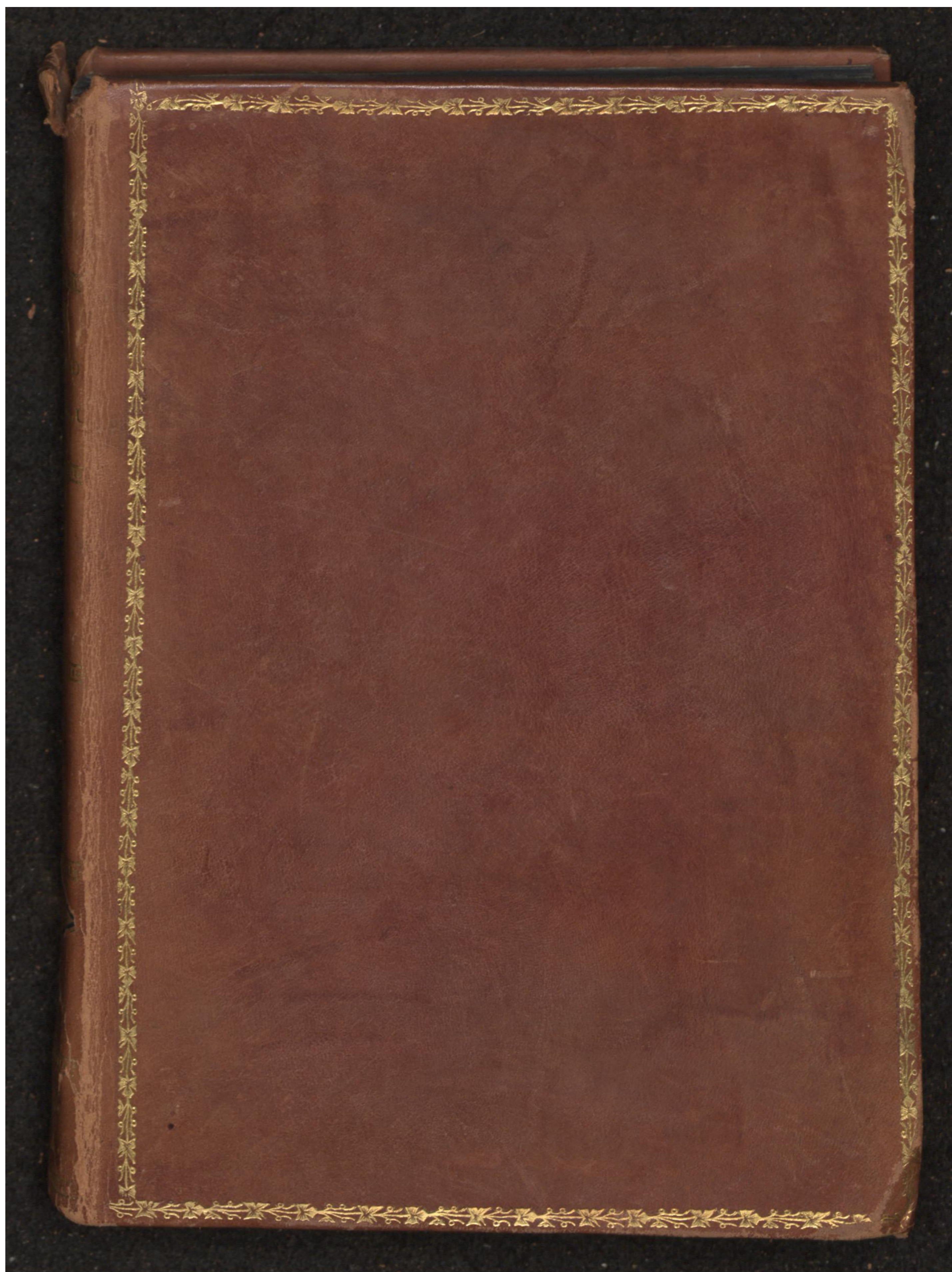
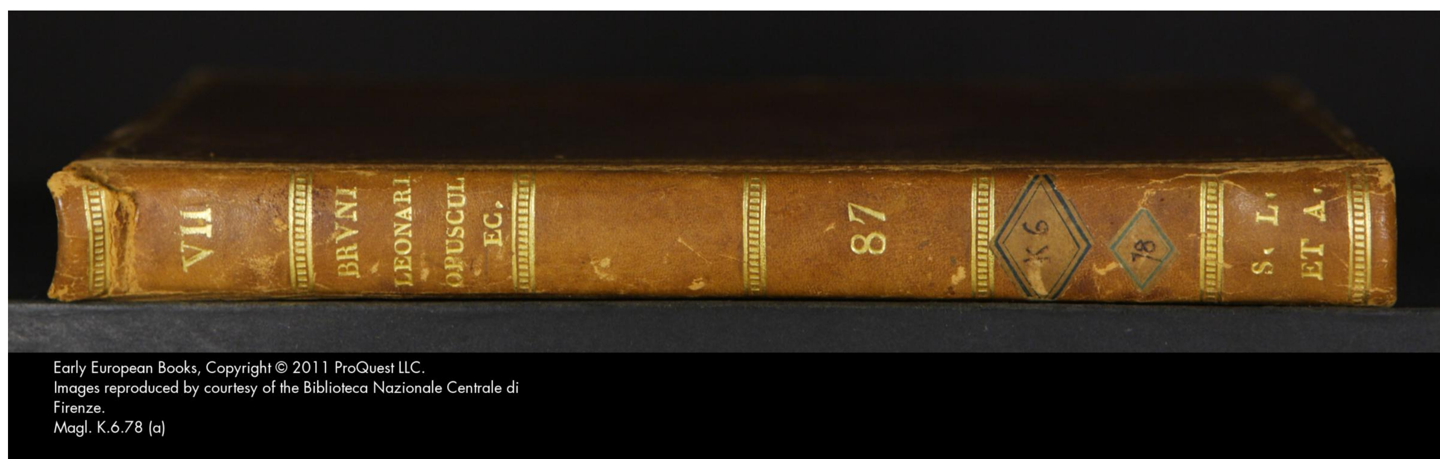

VII
BRVNI
LEONARI
OPUSCUL
EC.
87
K.6
78
S. L.
ET A.

Ludouici Imolensis ex ordine minorum theologie professoris, prouincie Bononie ministri prouincialis. Oratio in die prothomartyris Stephani hita corã Sixto Pont. max. et reliquorum patrũ senatu florẽtissimo.

Dñe ne statuas illis hoc peccatũ quia nesciunt quid faciũt. Sunt hec verba Actuũ. vij. scripta: et in Ep'la hodierne solennitatis annotata.

MEmini me al's in hoc solẽni die et apud hunc celeberrimũ conuẽtum de laudib' beati Stephani disseruisse: nec tñ mihi ipsi pro magnitudine rei satisfecisse: Beatissime pr. Tot namque preclara gesta in protomartyre Stephano fuere: tant' meritorum cumulus vt si ex me quispiam querat quã hui' sancti gloriosi primã potissimãque laudẽ existimẽ: hãc scilicet inconctãter respõdebo: quod meo quidẽ iudicio nõ possit digne humano ore laudari. habet hic quotannis sermo pro recolenda militis christi memoria: semp tñ quantũ arbitror remanent auditorum affectus cupidissimi ad ampliora laudũ preconia de hoc vno martyre iterũ perdiscenda. Quo fit ut ego ipse cui etiã munus hoc annuũ tot explicandarũ laudũ mõ cõmissum est: anceps dubiusque remaneam vnde dicendi initiũ potissimũ sumam. Nã si in eo laudando ipsius in primis cõtinentiã adduxero: fortitudinẽ: prudentiam: constantiã: mãsuetudinẽ: patientiã: benignitatem: nec sic quidẽ magnope eũ ornare iudicabor. quom et his virtutibus plurimi gentiliũ prediti fuere. Si vero eius fidẽ cõstantẽ: spem certã: charitatẽ in deũ precipuã: omnemque sanctimoniã demonstrauero: nec sic quoque laus erit eximia: quom talia quedã dicere videbor: qualia solent in cõi sanctorum vita repiri. Quã ob rem de amplissima et excellentissima Beati Stephani in proximũ charitate, qua reliquos fere omnes antecelluit: breui nunc dicere tentabo. Postremo in ei' felicissimo transitu quẽ Lucas dormitionẽ appellat: totã hanc dicendi rõnem concludã. Uerum quia nõ me fallit quam arduũ: quamque difficile sit hoiem peccatorẽ de sanctissimis viris: et adeo in grã cõfirmatis verba facere: ob id ad piam dei genitricẽ et matrẽ nostrã indulgentissimã vt moris nri est: et vt christianũ decet: recurram: fauorẽque ipsius atque presidiũ supplex et humilis implorando tacitus dicam: Aue.

Inter ipsa namque excellẽtissima dona: que ab summo et eterno rerum oium conditore quotidie hoibus ipsis elargiant: Beatissime pr. Nullum profecto Augustino teste excellẽtius donũ est charitate: que sola inter filios regni eterni et pditionis eterne diuidẽs: deum primumque

dilligē nos facit: ꝛ ut opa nr̄a deo accepta ac merito cōdigna sint: or
dinat atqꝫ dispōit. Nā relique oēs nude sunt sine charitate virtutes
Nempe hac vna tā nobili ꝛ prestanti e celo nobis collata virtute: in
deū ipsum veluti in summū bonū: ꝛ in proximū perinde ac in fratrē
nr̄m: ꝑfecta tēdim⁹ dilectōe. Proxim⁹ sane in ipso charitatis prece
pto: nō sanguinis ꝓpinquitate: sed ratiōis societate pēsandus est: in
qua socij sunt omēs homines. Nam si pecunie rō socios facit: quan
tomagis rō nature: nō negociādi: sed nascendi lege cōmunis. Nō igi
tur ꝓximi noīe hij tm̄ intelligendi sunt: qui nobis amicicia et ꝓpin
quitate iungunt̄: vt nōnulli pharíseoꝝ male intꝑpretabant̄: sed omēs
ꝓrsus homines: cū quibus nobis natura cōis est. siue illi amici ꝛ be
nefici sint: siue inimici ꝛ iniuriarū illatores: a cōmuni hoim charita-
te nequaqꝫ sunt excludēdi. Nemo vnqꝫ tā malus: tāqꝫ ꝑuersus ē: qui
ob ipsam naturā: que i se bona ē: ꝓximi noīe nō censeat̄. Pulchrum
itaqꝫ valde ē: ꝛ diuine beniuolētie cōpandū: sui queqꝫ in altero me-
minisse: ꝛ amare ꝓpriā etiā in hoste naturā: qđ nimirū protomartyr
Stephanus effecit: ꝛ ut posteri id facerēt: exēplo docuit memoran
do. Nā licet innumeris ꝛ pene infinitis claruerit virtutib⁹: leuita nr̄
sanctissim⁹: lꝫ prerogatiuis ꝛ ꝑuilegijs qꝫmaxis insignitus: miranda
quedā ꝛ obstupēda: in ipso florētis etatis cursu gesserit: Nihil tn̄ in
eo admirabilius fuisse tenendū est: qꝫ qđ pro maxio ꝑfectiōis cumu
lo: suos adeo ingēti charitate ꝓsecutus ē inimicos: vt i hoc vno ex
cellētissimo dono nemo sit ei sanctoꝝ equādus. Preclarū nāqꝫ ē per
secutiōes: iniurias: cruces: ꝛ extrema supplicia cū paciētia ferre: At
multo preclari⁹: ipsos ꝑsecutores usqꝫ adeo inter tormēta diligere:
vt bn̄ficia videaris ab eis accepisse nō vulnera. Magnum preterea
ꝛ excellēs est: etiā in extremo vite hiatu inimicos diligere: ꝛ iniuri
arū obliuisci. Sed illud ꝓfecto maius ꝛ excellentius inter ipsas du
re mortis angustias: nō tormēta ꝓpria cogitare: sed ꝓ inferentibus
mortē tāqꝫ pro sibi caris ꝛ dilectis ardēti aīo supplicare. Hec siqui-
dem oīa ꝛ lōge āpliora: qꝫ enarrari possint admirāde charitatis opa
Stephanus athleta christi fortissimus mirifice exercuit: Luca ydo-
neo ꝛ fideli teste in actib⁹ apl'oꝝ sic referēte. Nā in ipso religionis
nr̄e pricipio: anno videlꝫ ascensiōis christi in celū primo: cū furor in
deoꝝ in electissima christi mēbra seuiret: ꝛ nr̄am hanc sanctissimā re
ligiōꝫ tūc tenerā ꝛ nouit̄ insertā: maligni: ingrati: atqꝫ ꝑfidi homies
penit⁹ euertere oī studio niterent̄. Tum Stephanus grā ꝛ fortitu
dine plenus: signa ꝛ ꝓdigia magna in ppl'o faciebat: ardua queqꝫ ꝛ
difficilia ꝓ cōfirmāda āplificādaqꝫ fide: igēti aīo ꝛ icredibili virtute

omi hora atq3 momēto aggredi q̄ꝫmarie ꝓcurabat. Uerū qꝛ hoc cōe
iproboꝝ hoim viciū est: vt bonos odio hēant: eos carpāt malignis
verbis: ⁊ factis quoad possunt ledāt: quos sibi viderit virtute ⁊ fa-
ma supiores: mox aduersus Stephanū iuuenē qdem integerrimū et
sanctissimū: cōscelerati qdā ⁊ flagitiosi hoies: ex sinagogis Sathane
ꝓdeūtes vnanimit̄ insurgūt: disputatiōib⁹ ⁊ falsis argumētatiōibus
hoiem scm̄ ⁊ doctū: circūuenire miseri ⁊ amētes certati cōtendūt. Sꝫ
diuina sapia que i seruo dei Stephāo erat affluētissima: victi statim
ac oino cōfusi hoies: fraudulēti ⁊ ꝑditissimi: obcecati nimiū ⁊ insano
quodā furore debacbati in Stephanū cōcitato tumultu gregati irru
unt. Et quē inter eos veluti angelū dei loquentē cernebāt: lapidib⁹
obruendū interimendūue ext̄ ciuitatē celerit̄ ducūt paricide nepha-
rij. Quid plura? Quē antea pudicū innocentē ⁊ iustū esse: re ipsa didi
cerāt: vt maledicū atq3 blasphemū ingratissimi lapidabāt. Undiq3 igi
tur imania saxa volāt: ⁊ imissa p aerē atq3 cōtorta sacrilegoꝝ māibus
sancti leuite Stephani: purissimū atq3 castissimū corp⁹ letalit̄ impe-
tūt: mūdissima queq3 pulcherrimi ⁊ elegātissimi iuuēis mēbra: crebe-
rimis ictib⁹ atrocit̄ feriūt: dilacerāt: frangūt: atq3 discerpūt: fluit ex
omi corpis ꝑte innocētis hois sanguis: null'ꝰ fere i corpe vigor re
manet: ob ipsi⁹ cruciat⁹ magnitudinē ⁊ asꝑitatē. At miles christi aio
forti ⁊ inuictissimo ꝑstat: redēptori suo: ⁊ dn̄o ihu christo: quē stantē
ad eū iuuandum eminēti q̄dam ⁊ admirabili visione cernebat: voce
pia ⁊ humili sese magna fide cōmendat. Deiñ flexo poplite: ⁊ iūctis
ac eleuatis ad fidera palmis: ꝓ oībus his: q in ei⁹ mortē cōsenserāt
ꝑmario charitatis ardore succēsus: deū p̄rem feruētissime orat: atq3
obsecrat dicēs: Dn̄e ne statuas illis hoc peccatū: qꝛ nesciūt qd faci-
unt. O imensam charitatē: que ne ipso qdē vite excessu: obliuisci eti
am iimicoꝝ potuit: O dignissimā militis christi precatiōꝫ: cui⁹ effica
cia ⁊ virtute Saulus cōuersus: vbi antea christiani nois ꝑsecutor e-
rat infestus: fact⁹ est postea p̄dicator egregi⁹: qꝺ aurcli⁹ cōfirmat
Augustin⁹: vbi ait. Si martyr Stephan⁹ ꝓ lapidātib⁹ nō orasset: ec
clesia hodie paulū nō hrēt: ⁊ in ꝑsona xp̄i iterū sic dicit. Saule saule
qd me ꝑsequeris. olim qdē debui ꝑdere te: sed Stephan⁹ me⁹ ora
uit ꝓ te. Sic. n. predestiati sunt aliq: vt nr̄is orōibus cōcedant̄. vt in
libro de p̄destinatiōe sanctoꝝ idē doctor Augu. hꝫ: qꝛ sub diuia ꝓui
dētia nō tm̄ cadit q effectus fiāt: sed ex qbus cāis ⁊ quo ordie ꝓue
niant. Ea igitur que sancti viri orando efficiunt: ita predestinata sunt
vt precibus obtineantur. Maximas ergo gracias tibi hꝫ ⁊ sꝑ hēbit
sancta mr̄ ecclesia ꝓtomartyr scissime: q ꝓ ea āplificāda ⁊ illustrāda

cum primū pululare cepiſſet: nō modo mortē oppetere adeo ſtrenue
⁊ glorioſe voluiſti: ſed doctorē ei celeberrimū magna incenſus cha
ritate tuis precibꝰ tradidiſti. Sed dic queſo miles chriſti fortiſſime
ut ⁊ nosipſi imitari te ſtetiā valeamus: quis te in ea potiſſimū etate in
qua viuē maxime delectat: et in ꝗ vlciſcēde iniurie appetitꝰ in om̄i
bus fere regnat: nouā hanc doctrinā edocuit: ut tuos tantoꝑe inimi
cos diligeres: ⁊ ꝓ eis ne perirēt ferueti animo ſupplicares? Quicūq;
ꝓtomartyrē Stephanū imitari exoptat: ut mō egoipſe referā: ſic cū
nobis merito rn̄dentem audire ſe credat. Si bn̄ mecū animaduerti
tis viri chriſtiani qui adhuc in ſalo iactātis ſeculi nutabūdi ac dubij
veſtigijs oberrātibus fluctuatis: nullū aliū mihi preceptorē uel ma
giſtrū fuiſſe cognoſcitis: niſi dn̄m ieſum. qui cū in euāgelio ſuo pre
cepta in ſalutē omnibꝰ daret: ⁊ ad magnā ꝑfectionē diſcipulos eru
diret: de diligēdis inimicis ⁊ iniurijs remittēdis doctrinā nobis ſa
luberrimā tradidit: quā ⁊ ipſe pn̄ti etiā virtute cōfirmauit. Ad hunc
igiť perfecte dilectionis gradū erga inimicos ꝗ̄ maxime ſeruandum
quiſquis attingē volet· redemptorē nr̄m ⁊ dn̄m ieſum chriſtum ſibi
an̄ mētis oculos ꝗ̄ſepius ꝓponat. Qcquid enim verꝰ ille mgr̄ edocu
it: factis etiā mirificis adimpleuit. oīa nāq; geſta eiꝰ ab ipſo ſtatim
aduentu ⁊ patiētie ſingularis indicia: ⁊ charitatis admirāde prebue
runt exempla. Nam cū dei verbū qđ an̄ ſecula intemporaliť ex patre
genitū eſt: noſtrā hāc naturā tp̄e preſtituto aſſumpſiſſet: et inť hōies
verus deus et hō ꝓ cōi hominū ſalute verſareť: innumeras vſq; ad
crucis ⁊ paſſionis horā ꝑtulit ꝑſecutiones. ⁊ quanq; in ptāte ſua vin
dictam habēt: maluit cū inimicis patientiā tenere ⁊ ampliſſima om̄i
bus ei iniuriantibꝰ charitatis ſigna demonſtrare: ut improbi ⁊ ſcele
rati diu benignitate diuina expectati: omiſſis criminū ⁊ ſcelerū con
tagionibꝰ aliqn̄ in meilus mutarenť. Ob hoc Iudā domeſticū inimi
cum vſq; ad extremū longa patiētia ſubſtinuit: cibū cū eo ſumpſit: ꝓ
ditorem ſciuit nec patefecit: ꝓditionis oſculum ab eo nō recuſauit:
ſub ipſa aūt paſſione ⁊ cruce priuſq; ad crudelitatē necis ⁊ effuſionē
ſanguinis veniret: que cōuicia: quot ꝓbra: quas cōtumelias: quot lu
dibria ⁊ flagella: benigniſſimꝰ redemptor nr̄ patientiſſime tulit. Et
tn̄ cum primū in crucē eleuatꝰ eſt: ad patrē pietate motus clamat di
cens: Pr̄ ignoſce illis. Quid pōt benignius dici: qđ maiore charita
te factū enarrari? quid ampliuſ magr̄ ⁊ redemptor nr̄ facē debuit: ut
nos ad diligendū inimicos inducēt: ⁊ ꝑfectiōis ſemitā qua gradere
mur oñderet. Turpe itaq; eſt hōi chriſtiano chriſtianū ſe dicē: ⁊ chri

ſtiane religióis ducē atqꝫ magiſtrū quo ad fieri poſſit imitari nolle.
Sunt fortaſſe nōnulli P. ampliſſimi: qui ꝓtomartyris Stephani ad
monitiōe contēpta ꝓ malignāti ingenio ⁊ peſſima eoꝝ cōditiōe ſuos
nequaꝙ̄ inimicos: ſe poſſe diligere affirmabūt. huiꝰ tam pueriſi detē
ſtādiqꝫ generis hoīes amaros ſiue acerbos Phus appellat: qui ꝙ̄ꝙ̄
ad remittendā iniuriā ⁊ inimicos diligēdos duri atqꝫ difficiles vide
anť. ob hoc tñ apud eternū judicē excuſationē hēbunt nullā: qꝛ de di
ligēdis inimicis vt excellētiſſimus doctor Auguſtinꝰ ait. Nullus vn
ꝙ̄ in veritate ſe poterit excuſare: cū nō de celario ut ille inquit: ſed
de corde iſtā elemoſinā iplere iubeamur. ꝙ igiť queꝙ̄ etiā nobis iiu
riantē vel amore: vel odio ꝓſeq̄mur in nobis ipſis eſt: qꝛ vt idē do
ctor Auguſtinus hꝫ: Nihil tā in ptāte nr̄a eſt ꝙ̄ volūtas nr̄a: que etiā
teſte Pho in in ipſo regno aīe regina nūcupať: liberū oīno habens
imperiū. Equidē magni illi phi: qui priſcis tꝑibus: tā apud grecos:
ꝙ̄ latinos floruerūt: ꝙ̄ꝙ̄ vera fide ⁊ celeſti ac ſupnāli carerēt lumie
philoſophicis tñ diſciplinis ibuti de contēnendis iniurijs dicta pa
riť ⁊ exēpla ꝙ̄ plurima hōibus prebuerūt. Nā magnꝰ ille Plato: qui
paciētiſſimi Socratis diſcipulus et auditor fuit dicere ſolitus erat:
totius phie robur pacientia eſt: cum libera ſit anima et dn̄a paſſionū
vincere ſe ipſum oīum victoriarū prima et optima victoria. At Cice
ro vnus ex noſtratibꝰ nō minus Phus precipuus ꝙ̄ orator egregius
hoc idem in oratiōe ad Ceſarē: clarius ⁊ apertius dixit: vbi ait. Nul
la enim eſt tanta vis: que nō ferro ac viribus debilitari frangiqꝫ po
ſſit: animū vincere: iracundiā cohibere: victoriā tēpare: aduerſari
um nobilitate ingenio ⁊ virtute preſtantē nō modo extollere iacentē
ſed etiā amplificare eius priſtinā dignitatē: hec qui facit nō ego eū
cū ſummis viris cōparo: ſed ſimillimū deo iudico. Docet preterea ī
chritone diuus Plato iniurias nunꝙ̄ eſſe faciendas: ſemꝑ aūt tolle
randas: ſic enim inquit. Nullo igiť pacto iniuriari oportet: Fateor in
quit. Nec ergo etiā leſo referēda iniuria eſt: vt multi putant: qm̄ nul
lo pacto iniuriandū eſt. Et qm̄ malefacere nihil aliud eſt ꝙ̄ iniuriari.
nō oportet male alicui facere: etiā ſi innumerabilia mala ꝑpeſſus ſis
Poſſent multa ⁊ varia ex antiquoꝝ phoꝝ libris excerpta: quantū ad
rem nr̄am accomodate ꝑtineat impreſentiarū induci. Sꝫ hec pauca
de multis pro anguſtia tꝑis adducta ſufficiant: ad cōfundendā in re
mittendis iniurijs chriſtianoꝝ duriciā. Nā ſi phi ⁊ potētiſſimi quon
dā viri: qui deū oīno ignorabāt: ⁊ ad quē finem ſua dirigerēt opa pe
nitus neſciebāt: grauiſſimas etiā iniurias ꝓ acquirenda ſibi humana

gloria contemnẽ potuerũt. Id.n.apud eos magna laude dignũ vide
baẗ: qđ multi facere nequirẽt. Quid nobis ipsis faciendũ est: qui sub
christi verillo militamus: qui totius pfectiõis ducẽ atq3 magistrũ vo
to et professione seqmur? Qui magna ẽtiã premia iniurias dimitten
tes adipiscimur? fideli dño pollicẽte qui ait. Si eni3 dimiseritis ho
minib9 peccata eoꝝ dimittet: ⁊ vobis pater vr̃ celestis delicta vr̃a
breuis et cõpendiosa via a christo nobis ꝓposita ad obtinendam de
peccatis nr̃is veniã? quã si quis appetitu vindicte oblectat9: negler
erit: veluti seruus ingratus: tortoribus iubẽte dño tradeẗ: quo adus
q3 vniuersum reddiderit debitũ. Quis ergo adeo demens ⁊ insanus
erit? vt pro magnis peccatis: que ipse in deũ ⁊ creatorẽ suũ cõmise-
rit: pauca quedã ⁊ exigua ꝓximo suo dimittere nõ velit? Is ꝑfecto
est: qui amaro ⁊ acerbo corde: suscepte iniurie mẽoriam: secũ tenaci
ter ⁊ indelebiliter gestat: qui execrabili odio cõcepto: ⁊ intimis pre
cordijs affixo intabescit atq3 cõsumiẗ. qui maliuolentie vngulis velu
ti intestinis cruciatib9: die noctuq3 dilaceraẗ. Qaisqs ille sit de eccle
sie liminibus vt patrũ sanctiones mandãt arceaẗ: ⁊ a cõmuni f deliu3
cõsuetudine penitus repellaẗ. Nos vero patres colẽdissimi: qui int
catholicos ⁊ veros dei filios cõnumerari volumus: qui etiã ꝓ emi
nẽti in ecclesia dei statu laycis ⁊ secularib9 exẽplo bene viuẽdi esse
debemus: illatas nobis iiurias vt fortes ⁊ magnanimi viri obliuioi
tradam9? inimicos nr̃os iux̃ christi preceptũ diligam9: simultates oi
no ⁊ letifera odia deponam9: pro ipsis etiã inimicis si nr̃a ope aut fa
uore quoquo mõ indigeãt: nõ preces tm̃modo effundam9: sed vniuer
sa misericordie ⁊ pietatis opa: charitate moti: eis liberaliter impẽ
dam⁊. Hoc.n.pacto ipsius eterni pr̃is: qui sup bonos ⁊ malos lumẽ
facit solis oriri: optimi ⁊ cõmendãdi filij erim9: qbus aliqñ audenti
aĩo dicere licebit. Dimitte dñe q2 dimisim9: da q2 dedim9. Quãpri-
mũ.n. ꝓtomartyr Stephan9 gratissimũ orõis munus: qđ deo ꝓ ini-
micis obtulerat finiuit: in dño stati tanq3 premiũ acceptur9 obdormi
uit. De q̃ quidẽ dormitiõe siue felici trãsitu: vt paulo añ pollicit9 fu
erã: pauca quedã: ⁊ deuotiõis ⁊ vtilitatis gr̃a dicã.

Nihil est eni patres optimi: qđ nobis miseris mortalibus: tante cu
re et studioesse debeat: q̃ pro virili nostra maxime enniti: vt bene ⁊
laudabiliter moriamur: quia mori quidem ad omnes: bene autẽ mo-
ri ad paucos pertinet. Hij vero ante omẽs: bene ac virtuose mo
ri profecto dicuntur: vt sacris litteris edocemur: qui pro seruanda

iustitia: et vera atqꝫ integra fide erga deum creatorem nostrum ha-
benda: mortem ipsam q̃uis formidolosam et acerbam: forti ⁊ inui
ctissimo aīo subeūt: eligentes potius deo dilecto gl'ose mori: q̃ꝫ eo
neglecto turpit̃ vivere. Nempe vita hec nr̃a fragilis nimiū ⁊ erum
nosa: varijs vndiqꝫ casibꝰ ⁊ ꝑiculis subiecta: quanq̃ꝫ iocūda nobis ⁊
pulchra admodū videat̃: eo ꝙ dulci ⁊ inani quodā gustu terrenaruꝫ
rerū sit aspersa: a probis tñ ⁊ fortibus viris cōtemnenda est om̄ino
cum ob eā uel pietas ul' religio aut ipsa iusticia quouis mō est dese
renda. Nāqꝫ hoc pacto hōiem sui amatorē esse oportet: ut sibi in oī
bus honestatē ꝓponat ⁊ tribuat: Aristotelica sic suadēte doctrina:
velut hi q̱ breuē potius vitā ⁊ honestā: q̃ꝫ longā ⁊ turpē expetendā
censent. Unꝰ dies bñ actus peccāti immortalitati Cicerone etiā te
ste anteponēdus eē videt̃. Hec nobis a christo clariꝰ manifestiusq̃ꝫ
precipiunt̃: Nolite inqt ipse eos timere: q̱ occidūt corpus: animam
aūt nō pñt occidere. Et rursus: Qui odit aīam suā in hoc mundo: in
vitā eternā custodit eā: vbi sic Augustinus: Cum ergo cause articu
lus venerit: ⁊ ut hec conditio proponat̃: aut faciendū esse cōtra dei
preceptum: aut ab hac vita migrandū: . Cōminante mortem persecu
tore: ibi oderis in hoc mūdo aiam tuaꝫ: ut in vitā eternā custodias
eam. Nō itaqꝫ multū curandū est nobis q̱ necessario morituri sumus
quo tempe aut quo mortis genē moriamur: sed moriēdo quo ire co
gamur: q: malā esse mortē id solū facit qđ sequit̃ mortem: peccatuꝫ
videlicꝫ seu viciū quo anima infecta ⁊ cōtaminata ex hoc t̃restri do
micilio discedens: ad luendā penā accedit. neqꝫ enim fas est eū qui
sceleratꝰ in hac vita felicit̃ vixerit: effugere qđ meret̃. Ne igit̃ no
bis qui suauitatibus mortiferis allecti ⁊ vanis ac falsis opinionibꝰ
decepti: de pñti tantūmodo vita cōsulimꝰ: in eaqꝫ oēm spem nostrā
curā: sollicitudinem: atqꝫ diligentiā locamus: christū redemptorem
nr̃m improbe ⁊ scelerate vinēdo quotidie milies negamꝰ: Hieroni
mo doctore sanctissimo attestante: qui ait: Estimant quidā in eo tm̃
deū negari: si in ꝑsecutione quis a gentibꝰ cōprehensus se cōfiteri
renuit esse christianū. Ecce apl'us omnibꝰ que ꝑuersa sunt factis de
um asserit negari. Christꝰ sapiētia est: iusticia: veritas: sanctitas: for
titudo. negat̃ per insipientiā sapientia: ꝑ iniquitatē iusticia: ꝑ mēda
cium veritas: ꝑ turpitudinē sanctitas: ꝑ imbecillitatē animi fortitu
do. quotienscūqꝫ vincimur vicijs atqꝫ peccatis: totiēs deū negamꝰ.
Et ecōtrario: quotiens bonū quid agimus: deum cōfitemur. Utinā
ergo de nobis id nūc merito dici nō possit qđ de Atheniensibꝰ Na

lerius scribit: vbi ait: Quantā reprehensionē merent hi q cū equissima iura sed iniquissima haberēt ingenia: morib⁹ suis q̄ legib⁹ vti maluerūt. Si enim reprehendendi Athenieñ. fuerūt quia cōformes suis legib⁹ mores nō habuerūt: quāta bone deus reprehēsione hoc tpe digni sunt mali christiani: q optimas ⁊ sanctissimas bñ viuendi leges nō a Solone pho: sed a vero dei filio susceperūt: quas tñ cecitate ⁊ amentia ducti negligunt atq; contemnūt: ꝓfessionisq; sue et ꝓprie salutis immemores: ueluti gentes que deū nō nouerūt: in desideria carnalia proruūt: flagraut vbiq; delicta: ⁊ passim peccandi licentiam vltro sibi omnes assumūt: nulla de mandatis dei seruandis cura: nullus de humanis legib⁹ met⁹: quicquid redimi pecunia potest nō timetur. Domesticis vicijs ut iam ꝓprijs ac vernaculis cuncti pariter fauem⁹: ⁊ quo tandē tot ⁊ tātis errorib⁹ implicati singulo momēto ꝓperem⁹ ceci ⁊ amētes nō cogitamus. Morte interea celerit̄ adueniēte añ summi ⁊ eťni iudicis tribunal: magnis grauissimisq; pc̄cis onusti ex insperato pducimur: vbi de singulis que in vita gessim⁹ nō minoi aut rhadamāto ut fabule tradūt: sed vero ⁊ eťno deo cui oia nuda ⁊ aperta cōsistunt: ⁊ cui⁹ impio cūcta subiecta sunt: verā atq; integrā reddem⁹ rōnem. Tūc nō fasces seu honores nō magnarū dignitatū amplitudines iuuare nos poterūt: nō derelicte mūdo diuitie: nō ipsa deniq; funeralis pōpa quicq̄ subsidij poterit prestare: sed sola innocentia: sola iusticia: cui⁹ legitima ⁊ digna merces est immortalitas: quā illi tm̄ impēdere de⁹ statuit: q cōditoris sui mādata seruabit: q temp⁹ qd̄ parca manu in vsum vite datū est: vsuraria quadā accessione repetēdū: in ꝓprie aie salutē atq; multoꝝ hoiu; vtilitatē prudētissime dispēsabit. Ut igiť ad ꝓtomartyrē Stephanū: de quo p̄ncipalis est intētio sermonē cōuertam⁹: qs nō facile ex ijs que dicta sunt intelligit ꝓtomartyris Stephani mortē preciosam admodū fuisse atq; felicem? Nam lz mors ipsa que aiam seiungit a corpore: et quam vltimū terribiliū phus appellat: homini in penam peccati data sit: ut sancti doctores et catholici omnes affirmant: ineffabili tamen dei et creatoris nostri misericordia effectum est: ut id quod ob culpā primoꝝ parentū cunctis fuerat hominibus ꝓ supplicio iniunctū: martyribus nostris in vsus iusticie ⁊ in premiū beatitudinis transiret eterne. Si enim prisca illa gentilitas suos homines qui ꝓ defensiōe patrie magno animo militātes interierunt: in morte beatos fuisse ac felices credidit: ⁊ tanq̄ semideos factos maximis honoribus coluit ⁊ obseruauit: quid de Stephano

militē christi fortissimo tenendū est. Quid ei honoris et āplitudinis tribuendū: qui primis adhuc iuuente annis: qñ moralibus disciplis minus apti et ydonei sumus: Mirāda quedā ꝛ obstupenda nimium ꝓ gloria dei gessit ꝓpriū sanguinē ꝓ tutanda christi religione ante oēs effudit. Uexillū crucis qd̄ tunc iacere videbatꝛ: martyrij sui gloria prim⁹ oium triūphanter erexit. Huic vni tm̄ deus grē ꝛ fortitudinis cōtulit: ut breui tpis spacio: cuiuscūqꝫ virtutis pfecte pfecto functus sit munere. Merito igitꝛ Stephanus corona vel norma nr̄a: iuxͣ nois interpretationē est appellatus: qꝛ post redēptoris nr̄i mortē primā martyrij coronā: quam nos aureolā dicimus: strēnue ꝛ fortiter dimicādo ꝓmeruit: optimarūqꝫ virtutū normam quandā seu regulam posteris oibus dereliquit. Sed nunc interrogare libet: quid premij: quid mercedis pro tot tantisqꝫ virtutib⁹: protomartyr Stephanus sit cōsecutus: vitā pro christo: et quidē florentissimā post magnifica gesta: qꝫ libentissime exposuit. Cōmuni hominū vtilitati fortiter dimicando cōsuluit: Neqꝫ id tn̄ imprudēter facere debuit: quia ut Phūs inquit. Nō debet vir fortis leui de cā ꝛ pro vili p̄mio vitā abijcere: sed eā potius magnifacere: eo q̄ virtute pollens vita dignus sit. Si preterea militibus secularib⁹ streuue et victoriose certātibus: p̄mia antiquitus: et corone dabantur: et Romanis etiam ducibus atqꝫ Imperatorib⁹: qui hostes deuicerant: maximus Senatus cōsulto exhibebatꝛ triūphus. Quid tu bone Iesu Stephano militi tuo strenuissimo: post gloriosam de hostibus fidei victoriā tribuisti: Scio eqdem te in euangelio tuo: cū discipulos ad pferenda mala adhortareris dixisse: Beati: qui psecutiones patiuntꝛ proptꝛ iustitiā: qm̄ ipsoꝝ ē regnum celoꝝ. Cū igitꝛ infallibilis veritas sis: nemo ē fideliū: qui dubitet: quin Stephanū militē tuū inuictissimū martyrij sui agone pacto ad eterne beatitudinis regnū statim euocaueris: tota celesti curia iubilante: vbi tu verbū inclitū: cū patre tuo ꝛ spiritu scō vna deitas: vna essentia: ꝛ sanctoꝝ oium spes vnica: facie ad faciē videris: a sanctis oibus letificans vndiqꝫ eos in pace tua: que exuberat omnē sensum. Magna inquā premia: magna ꝓfecto ꝛ ingētia dona: strenuissimo militi Stephano sunt exhibita: qui post deuictam iudeoꝝ nequiciā: post supatos innocēti morte sua fidei hostes: ad eternā protinus beatitudinē euocatus: et summo ac ineffabili bono perfecta et secura fruitione coniunctus: inenarrabili semper letitia viuet: ꝛ gaudio cum sanctis omnibus letabitꝛ sempiterno. O felicem obitum. O gloriosissimam athlete christi commigrationem. Mors quidē a iudeis

infertur: sed statim immortalitas sequit̃. Occiso mundus eripit̃: sed
restituto paradisus exhibet̃. Uita tpalis extinguit̃: sed eterna repa
ratur. Quãta igit̃ dignitas est quantaue felicitas exire hinc letũ: exi
re inter pressuras ⁊ angustias gloriosum: dimittere mũdo hoc terre
stre ⁊ fragile domiciliũ ⁊ adeo creatori nr̃o immortalẽ reddere spi
ritum. Pulchre itaq; tam felicẽ protomartyris Stephani obitũ: nõ
mortẽ sed dormitionẽ Lucas appellauit. In dño nanq; Stephanꝰ
obdormiuit: quia oblato pie dilectiõis ⁊ feruẽtissime charitatis di
gnissimo sacrificio: mox anima eiꝰ sanctissima in celũ euecta: purissi
mum illud corpꝰ sub spe certa resurrectiõis terris dereliquit. Hec
deuotis ⁊ pijs animis cõtemplanda sunt viri christiani. Hec frequẽ
ti cogitatione etiã atq; etiã hoc vno die meditanda: ut ad illã cele
stem ⁊ immortalẽ vitã ad quã beatissimũ Stephanũ peruenisse credi
mus: et nosipsi q adhuc viatores ⁊ peregrini sumꝰ: si nõ per marty
rium: at saltẽ per innocẽtie ⁊ iusticie opa omni studio nr̃o ptingere
elaboremus. Coadiuuãte dño nr̃o iesũ christo: qui nunq; deest bene
opantibus: ⁊ qui in celis gloriosus regnat et admirabilis: cum p̃re
⁊ spũsancto trinus ⁊ vnus Amen.

Francisci Seppij et Amicorũ

